

У. Черчілля вказує на неможливість сучасності віднайти таку форму правління, яка б краще відображала б такі політичні цінності як: свобода, рівність, справедливість, суверенітет, правопорядок. Політична наука в загальному значенні розглядає демократію як реальну практику здійснення демократичних принципів і норм, владні відносини, особливості політичної системи, поведінки громадян [2, с. 13].

Аксіологія, як наука, що вивчає цінності, має на меті вивчати не лише природу норм, ідеалів, орієнтирів людей, а й сприяти консенсусу, долати політичні та суспільні конфлікти через усвідомлення цінностей усіма акторами політичного процесу. Тому поняття «демократія» у своєму багатоманітті тлумачень може розглядатися як мета і засіб досягнення загального блага державою, а отже й цінністю. Італійський конституціоналіст Дж. Мараніні зазначає, що демократія – це кінцева мета, вища цінність будь-якої влади [2, с. 27]. Наявність певних політичних цінностей відображає стан суспільства та держави, вони формують стратегію державного розвитку та визначають місце і комфорт людини в політичному середовищі. Ступінь функціональності політичних цінностей зумовлений глибиною їх почуттєвого та емоційного сприйняття людьми. За словами М. Головатого, «демократія є такою, якою є народ, що її творить і нею користується» [1, с. 116]. Демократію варто сприймати і розуміти як певного роду систему цінностей, відповідно до яких можна визначати роль і місце людини в суспільстві.

Таке аксіологічне розуміння демократії також викликане часом. Адже вже у другій половині ХХ століття відбувся перехід, описаний багатьма ученими (Е.Тоффлер, Д. Белл, Й. Масуда, М. Кастельс та ін.), від індустріального до постіндустріального, інформаційного суспільства. Тому закономірною є трансформація політичних цінностей від «матеріалістичних» до «постматеріальних» [4, с. 69], що роблять наголос на духовній, нематеріальній складовій політичного життя. Епоха інформаційного суспільства змушує демократію набувати нових форм та значень. Так, поняття «електронна демократія» стає засобом та гарантом реалізації таких політичних цінностей як: рівність, свобода, справедливість, плюралізм, гласність, дотримання прав і свобод людини та ін. А поняття «електронний уряд» дає державі нові форми та засоби реалізації державної політики та взаємодії з громадянським суспільством.

Політичні та правові рішення, акти, як результат діяльності держави, розглядаються не тільки як певні джерела, але як інститути, що акумулюють моральні цінності та способи їх інтерпретації. Зокрема американський політолог Р. Гудріх вважає, що моральні цінності здійснюють вирішальний вплив на інтерпретацію політичних рішень і правових документів, оцінку інформації про події, дії та вчинки [3, с. 186].

Тому демократію неможливо розглядати лише з нормативної та інституційної точки зору. Демократія – це гуманістична цінність, оскільки